

Sisäasiainministeriö, poliisiosasto

Finanssialan Keskusliiton (FK) lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista sekä eräistä siihen liittyviksi laeiksi

Finanssialan Keskusliitto (FK) pitää ehdotettua sääntelyä pääosin kannatettavana. Yksityisiä turvapalveluita (vartijat, järjestyksenvalvojat ja turvasuojaajat) koskevan sääntelyn keskittäminen yhteen lakiin on tarkoituksenmukaista.

Vartija- ja järjestyksenvalvojatoiminnasta FK viittaa turvallisuusalan neuvottelukunnan lausuntoon asiasta.

Turvasuojaustoiminta

FK kiinnittää huomiota ehdotettuun sääntelyyn turvasuojaajista ja turvasuojaustoiminnasta. Yksityisten turvallisuuspalveluiden toimintaympäristö on muuttunut ja muuttamassa nopeasti teknisemmäksi, ja tämä koskee erityisesti turvasuojaustoimintaa. Tekniset sovellukset ja ratkaisut antavat lisäturvaa tuotteiden ja palveluiden tilaajille sekä käyttäjille. Asiassa on kuitenkin otettava huomioon turvallisuuspalveluiden laatu ja luotettavuuden varmistaminen. Turvasuojaustoiminnassa toiminnanharjoittajilla on käytössään kohteista kriittistä informaatiota, joka väärin käytettynä saattaa aiheuttaa huomattavia turvallisuusriskejä ja merkittäviä vahinkoja.

Turvasuojaustoimintaa arvioitaessa on otettava huomioon myös erilaisten tietojärjestelmien ja muun yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisen infrastruktuurin kehitys ja käyttö. Yhteiskunnan, yritysten ja kansalaisten sekä mm. finanssialan toimintaympäristöön kohdistuvat uhat ovat muuttuneet vaikutuksiltaan vaarallisemmiksi mm. erilaisten toimijoiden välisten riippuvuuksien vuoksi. Uhkia saattavat muodostaa myös aikaisempaa ammattimaisemmat tekijät.

Viitaten edellä kerrottuun hallituksen esityksen nykytilan arvioinnissa turvasuojaustoimintaa koskevaa kappaletta (s. 11) voidaan tarkastella kriittisestikin. Turvasuojaajien tehtäviin ei liity paljoa toimivaltuuksia, kuten julkisen vallan käyttöä, koskevia seikkoja. Mutta toimintaan liittyy paljon henkilökohtaisen koskemattomuuden, yksityisyyden suojan ja omaisuuden suojan seikkoja. Näin ollen mainintaa siitä, ettei turvasuojaajatoiminta ole perusoikeusherkkä alue, voidaan arvioida toisinkin.

FK toteaa, että ehdotettu turvasuojaustoimintaa koskeva sääntely on puutteellinen. Turvasuojaustoimintaa harjoittavan yrityksen vastuu-, johto- ja taustahenkilöiden luotettavuutta ei esitetä varmistettavaksi. Turvasuojausyritystoimintaan ei esitetä turvallisuusalan elinkeinolupaa. Perustelut edellä mainittujen seikkojen osalta ovat ristiriitaisia vartijoita ja järjestyksenvalvojia koskevien perustelujen kesken. Yksityisen turvallisuusalan neuvottelukunnassa ehdotetulle sääntelylle on esitetty perusteluiksi lainvalvontaviranomaisilta saatu turvasuojaustoimintaa koskeva uhka- tai muu arvio. Sen mukaan merkittävää uhkaa esimerkiksi järjestäytyneen rikollisuuden soluttautumisesta turvasuojaustoimintaa tekeviin liikkeisiin ei ole. Mitään kirjallista perustelua neuvottelukunnan jäsenille ei kuitenkaan ole esitetty. Ehdotetun sääntelyn perusteluna on

ollut myös valvontaviranomaisen riittämättömät resurssit, mikä saattaa ollakin perimmäinen syy ehdotettuun puutteelliseen sääntelyyn.

FK ja myös turvasuojaustoimintaa harjoittavien liikkeiden oma edunvalvontajärjestö, Turva-alan Yrittäjät ry ovat esittäneet lain valmistelun aikana ja myös neuvottelukunnassa turvasuojaustoiminnalle tiukempaa sääntelyä. FK pitää hyvin erikoisena, että alan oma edunvalvontajärjestö haluaa tiukempaa sääntelyä kuin lakia valmisteleva sisäasiainministeriö.

FK kannattaa veronumeroa ja työnantajaa koskevien tietojen lisäämistä turvasuojaajakorttiin.

FK toteaa, että turvasuojauspalveluiden laadun varmistamiseksi turvasuojaustoiminta tulisi saattaa luvanvaraiseksi elinkeinoksi eli toiminnanharjoittajilla tulee olla ehdotetun 66 §:n tarkoittama turvallisuusalan elinkeinolupa. Lisäksi turvasuojaustoiminnalle tulee määritellä toiminnanharjoittajia velvoittavat tasomääritykset. Tämän voi tehdä turvallisuusalan neuvottelukunnan asettama työryhmä, jonka työskentelyyn FK haluaa osallistua. Ehdotettuun lakiin tulee siis lisätä säännös siitä, että turvasuojausliikkeiden tulee noudattaa alan hyviä käytäntöjä ja että turvallisuusalan neuvottelukunnan tehtäviin tulee lisätä toimivaltuus vahvistaa hyvät käytännöt.

Palovartiointi ja muu toisen omaisuuden vartiointi

FK kiinnittää huomiota ehdotetun 2 §:n 1 momentin 2 kohdan määritelmään vartioimistehtävästä. Säännöksen perustelujen mukaan toimeksiannosta, toimeksiantajan tiloissa tehty palovartiointi on lain tarkoittamaa omaisuuden vartiointia eli vartioimistehtävä. Palovartiointia ei ole määritelty tässä yhteydessä sen tarkemmin.

Säännöksen perusteluissa on lisäksi mainittu, että omaisuuden vartiointitehtävän ei edellytetä liittyvän rikosten torjuntaan ja että muukin omaisuuden vartiointi oli lain tarkoittamaa vartiointitehtävää. FK toteaa, että ehdotettu säännös tulisi aiheuttamaan tulkintatilanteita.

Palovartiointia tehdään monella tavalla ja hyvin vaihtelevissa olosuhteissa. Palovartiointia tehdään mm. silloin, kun kiinteistön paloilmoin on syystä tai toisesta kytkettynä pois päältä ja tuolloin pelastusviranomainen määrää palovartiointin tehtäväksi. Palovartiointinissa pitää usein käyttää ulkopuolisia henkilöitä. Samoin tulitöiden turvallisuudesta annetussa vakuutusalan suojeluohjeessa ja Kattoliiton julkaisemassa kattotulityöstandardissa on palovartiointivaatimuksia. Myös metsäpalojen torjunnassa tehdään palovartiointia. Palovartiointin sisällyttäminen ehdotetun lain soveltamisalaan ei ole tarkoituksenmukaista.

Toisen omaisuuden vartiointia - myös toimeksiantoon perustuen - voi tapahtua mitä erilaisimmista syistä. Tällaisia ovat rikosten ja palojen lisäksi luonnonilmiövahingot, kuten tulvat ja myrskyt, pitkät sähkökatkot ja muut infrastruktuurin häiriöt, sekä vesivahingot. Tällaisten tapahtumien jälkeen tehtävä toisen omaisuuden vartiointi saattaa edellyttää urheilu- ja kansalaisjärjestöjen apua tai muuta vapaaehtoisapua. Tämän toiminnan ei tarvitse edellyttää lain tarkoittamia lupia.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Risto Karhunen